

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(ฉบับที่ ๑๕๕) พ.ศ. ๒๕๔๓

เรื่อง น้ำแร่ธรรมชาติ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง น้ำแร่
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗)
และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มี
บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕
ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๔๖ (พ.ศ. ๒๕๓๕)
เรื่อง น้ำแร่ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒ ให้น้ำแร่ธรรมชาติในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท เป็นอาหารที่กำหนด
คุณภาพหรือมาตรฐาน

ข้อ ๓ น้ำแร่ธรรมชาติ หมายความว่า น้ำแร่ธรรมชาติที่ได้จากแหล่งน้ำ
ใต้ดินที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและมีแร่ธาตุต่างๆ อยู่ตามคุณสมบัติสำหรับแหล่งน้ำ
นั้นๆ

ข้อ ๔ การผลิตน้ำแร่ธรรมชาติจะต้องกระทำภายในบริเวณแหล่งน้ำแร่
ธรรมชาติแหล่งนั้นๆ เท่านั้น โดยอาจจะนำไปผ่านกรรมวิธีการผลิตก่อนการบรรจุก็ได้
ซึ่งจะต้องกระทำตามกรรมวิธีการผลิต ดังต่อไปนี้

(๑) การปรับปริมาณก๊าซที่มีอยู่ในน้ำแร่ธรรมชาติ

(๒) การกำจัดสารประกอบที่ไม่คงตัว เช่น สารประกอบเหล็ก แมงกานีส กำมะถัน สารหนู เป็นต้น ให้กำจัดโดยวิธีทำให้ตกตะกอน (decantation) และหรือโดยวิธีการกรอง (filtration) เท่านั้น แต่อาจมีการเติมอากาศ (aeration) เพื่อเร่งการตกตะกอนและหรือการกรองตามความจำเป็นก่อนการกำจัดก็ได้

การผลิตน้ำแร่ตามวรรคหนึ่งต้องไม่ทำให้สารประกอบที่สำคัญในน้ำแร่ธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไป

ข้อ ๕ น้ำแร่ธรรมชาติ ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) ใส ไม่มีตะกอน

(๒) แร่ธาตุที่มีอยู่ในน้ำแร่ธรรมชาติต้องมีปริมาณที่ไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย ดังต่อไปนี้

(๒.๑) ทองแดง ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๒) แมงกานีส ไม่เกิน ๒ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๓) บอเรต โดยคำนวณเป็นโบรอน ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๔) สารหนู โดยคำนวณเป็นสารหนูทั้งหมดไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๕) แคลเซียม ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๖) แคลเซียม ไม่เกิน ๐.๐๐๓ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ

๑ ลิตร

(๒.๗) โครเมียม โดยคำนวณเป็นโครเมียมทั้งหมดไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๘) ตะกั่ว ไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ

๑ ลิตร

(๒.๙) ปรอท ไม่เกิน ๐.๐๐๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ

๑ ลิตร

(๒.๑๐) ซิลิเนียม ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ

๑ ลิตร

(๒.๑๑) ไนเตรต โดยคำนวณเป็นไนเตรต ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๒.๑๒) ฟลูออรีน ไม่เกิน ๐.๐๐๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ

๑ ลิตร

(๒.๑๓) นิเกิล ไม่เกิน ๐.๐๒ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ

๑ ลิตร

(๓) ตรวจพบสารปนเปื้อนได้ไม่เกินที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๓.๑) โซเดียม ไม่เกิน ๐.๐๗ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ

๑ ลิตร

(๓.๒) ไนไตรต์ โดยคำนวณเป็นไนไตรต์ ไม่เกิน ๐.๐๒ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๓.๓) ไม่พบสารกำจัดศัตรูพืชและสัตว์

(๓.๔) ไม่พบโพลีคลอริเนตเตดไบฟีนีล (polychlorinated biphenyls)

(๓.๕) ไม่พบสารลดการตึงผิว (surface active agents)

(๓.๖) ไม่พบน้ำมันแร่ (mineral oil)

(๓.๗) ไม่พบโพลีนิวเคลียร์อะโรแมติกไฮโดรคาร์บอน (polynuclear aromatic hydrocarbons)

(๔) คุณสมบัติทางจุลินทรีย์

(๔.๑) ตรวจพบแบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์มน้อยกว่า ๒.๒ ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑๐๐ มิลลิลิตร โดยวิธีเอ็มพีเอ็น (Most Probable Number)

(๔.๒) ตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี.โคไล (*Escherichia coli*)

(๔.๓) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

ข้อ ๖ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าน้ำแร่ธรรมชาติเพื่อจำหน่าย ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง วิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหาร

ข้อ ๗ การใช้ภาชนะบรรจุน้ำแร่ธรรมชาติ นอกจากต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง ภาชนะบรรจุแล้ว ภาชนะบรรจุน้ำแร่ธรรมชาติจะต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นภาชนะบรรจุที่ต้องมีฝาหรือจุกปิด เมื่อใช้บรรจุจะต้องปิดผนึกหรือผนึกโดยรอบระหว่างฝาหรือจุกกับขวดหรือภาชนะบรรจุ

(๒) เป็นภาชนะที่ปิดผนึก ซึ่งไม่ใช่ภาชนะบรรจุตาม (๑)

สิ่งที่ปิดผนึกหรือส่วนที่ปิดผนึกของภาชนะบรรจุตาม (๑) และ (๒) ต้องมีลักษณะที่เมื่อเปิดใช้แล้วทำให้สิ่งที่ปิดผนึกหรือส่วนที่ปิดผนึกหรือภาชนะบรรจุนั้นเสียไป

ข้อ ๘ การแสดงฉลากของน้ำแร่ธรรมชาติ

(๑) ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง ฉลากเว้นแต่การใช้ชื่อน้ำแร่ธรรมชาติให้ปฏิบัติดังนี้

(๑.๑) ชื่อน้ำแร่ธรรมชาติ ให้แสดงแหล่งที่มาของน้ำแร่ตามธรรมชาตินั้น โดยอาจจะมีชื่อทางการค้าประกอบชื่อด้วยหรือไม่ก็ได้ และกำกับด้วยชื่อที่แสดงการปรับปริมาณก๊าซของน้ำแร่ธรรมชาติ ตามมาตรฐานอาหาร เอฟ เอ โอ/ดับบลิว เอช โอ, โคเด็กซ์ (Joint FAO/WHO, Codex) ว่าด้วยเรื่อง น้ำแร่ธรรมชาติ และฉบับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) แสดงชนิดของแร่ธาตุที่สำคัญ

(๓) แสดงวัตถุประสงค์ในการผ่านกรรมวิธีตามข้อ ๔ (๒) (ถ้ามี)

(๔) แสดงค่าเดือนซึ่งมีขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๒ มิลลิเมตร เห็นได้ชัดเจนในกรอบสี่เหลี่ยมสีแดงพื้นขาว ดังต่อไปนี้ “มีฟลูออไรด์” สำหรับน้ำแร่ธรรมชาติที่มีปริมาณฟลูออไรด์มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร และต้องเพิ่มคำเตือน “ผลิตภัณฑ์นี้ไม่เหมาะสำหรับทารกและเด็กที่อายุต่ำกว่า ๗ ปี” สำหรับน้ำแร่ธรรมชาติที่มีปริมาณฟลูออไรด์มากกว่า ๒ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร

(๕) ต้องมีข้อความภาษาไทย มีลักษณะถาวรปรากฏให้เห็นชัดเจนที่ภาชนะบรรจุซึ่งมิใช่ฝาของภาชนะบรรจุ แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้

ข้อ ๕ ให้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารหรือใบสำคัญการใช้ฉลากอาหาร ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๔๖ (พ.ศ. ๒๕๓๕) เรื่อง น้ำแร่ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งออกให้ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับยังคงใช้ต่อไป ได้อีกสองปีนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้าน้ำแร่ธรรมชาติที่ได้รับอนุญาตอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ ใช้บังคับยื่นคำขอรับเลขสารบบอาหารภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ เมื่อยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ได้รับการผ่อนผันการปฏิบัติตามข้อ ๖ ภายในสองปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ และให้คงใช้ฉลากเดิมที่เหลืออยู่ต่อไปจนกว่าจะหมด แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๑ ประกาศนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่ วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓

กร ทัพพะรังสี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข